

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Roučky a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

žalobce: **M. K.**, narozený dne X
bytem X

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje**
sídlem Nádražní 2437/2, 301 00 Plzeň

o žalobě ze dne 28. 12. 2019 proti nezákonnému zásahu žalovaného spočívajícím v předvedení žalobce dne 25. 4. 2019 podle ust. § 158 odst. 7 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, a dále proti nezákonnému zásahu spočívajícím v tom, že žalovaný nemá souhlas žalobce dle ust. § 163 a § 163a zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 28. 12. 2019 se žalobce dle ust. § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, domáhal, aby soud rozsudkem rozhodl, že zásah žalovaného ze dne 25. 4. 2019 vůči žalobci byl nezákonný, kdy žalovaný žalobce nezákonně předvedl dle ust. § 158 odst. 7 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, a dále žalobce ve vztahu k uvedenému zásahu navrhl, aby soud uložil žalovanému uhradit žalobci za nezákonný zásah sumu 200 000 000 Kč k rukám žalobce a přikázal žalovanému zdržet se dalších zásahů vůči žalobci. V žalobě na str. 5 žalobce dále navrhl, aby soud rozsudkem rozhodl, že „zásah žalovaného vůči žalobci, byl nezákonný ze strany žalovaného, kdy žalovaný nemá souhlas poškozeného dle ust. § 163 a 163a, zák. č. 141/1961 Sb.“, uložil žalovanému uhradit žalobci za nezákonný zásah sumu 200 000 000 Kč k rukám žalobce a přikázal žalovanému zdržet se dalších zásahů vůči žalobci.
2. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

(dále jen „s. ř. s.“). Trestní řízení je upraveno zákonem č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále jen „*trestní řád*“).

3. V daném případě bylo nejprve třeba posoudit, zda jsou splněny podmínky řízení.
4. Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat*. Jak již bylo uvedeno výše, patří mezi podmínky řízení také podmínky týkající se soudu, tj. pravomoc a příslušnost. Nedostatek pravomoci soudu přitom představuje neodstranitelný nedostatek podmínky řízení. Stěžejním pro posouzení věci je, zda je dána pravomoc krajského soudu přezkoumat jednak úkon Policie České republiky spočívající v předvedení žalobce dne 25. 4. 2019 podle ust. § 158 odst. 7 trestního řádu, a jednak postup žalovaného, kdy tento neměl souhlas žalobce dle ust. § 163 a § 163a trestního řádu, tedy zda v těchto případech vystupovala Policie ČR jako správní orgán ve smyslu ust. § 4 odst. 1 a § 82 s. ř. s.
5. Pravomoc soudů ve správním soudnictví je upravena v § 4 s. ř. s. Podle § 4 odst. 1 písm. c) s. ř. s. *soudy ve správním soudnictví rozhodují o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu*. Ve správním soudnictví se tedy ochrana poskytuje jen proti (nezákonnému) zásahu, který provedl správní orgán, nikoli též proti (nezákonnému) zásahu, který provedl jiný orgán veřejné moci než správní orgán. Správním orgánem přitom ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. je orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, jakož i fyzická nebo právnická osoba nebo jiný orgán, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy. Policie České republiky však může – obecně vzato – vystupovat jako správní orgán nebo jako orgán činný v trestním řízení. V daném případě je tedy rozhodné, zda Policie České republiky v případě žalobce správním orgánem je nebo není.
6. Otázkou postavení Policie České republiky jako orgánu činného v trestním řízení, resp. jejího postavení jako orgánu správního, se v rozhodnutích opakovaně zabýval Ústavní soud; aproboval přitom závěry judikatury Nejvyššího správního soudu, která ze správního soudnictví vyloučila přezkum úkonů policejních orgánů uskutečněných v rámci trestního řízení. Z této judikatury plyne, že je nutné odlišovat policejní orgán jako orgán činný v trestním řízení, proti jehož úkonům nelze brojit žalobou ve správním soudnictví, a jako orgán vykonávající působnost ve veřejné správě, jehož přezkum úkonů podle ustanovení § 82 s. ř. s. umožněn je (srov. nález Ústavního soudu ze dne 14. 3. 2017, sp. zn. II. ÚS 3173/16, nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 8. 2014, sp. zn. II. ÚS 2166/14, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2017 č. j. 8 As 224/2017-29).
7. Kromě výše uvedeného se otázkou postavení Policie České republiky, resp. možností přezkumu jejích úkonů zabýval dále Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 28. 4. 2005 č. j. 2 Aps 2/2004-69, ve kterém uvedl: „*Ustanovení § 82 s. ř. s., jež stanoví podmínky žalobní legitimace k řízení o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, však nelze vykládat bez souvislosti s ustanovením § 4 odst. 1 a to zejména pokud jde o výklad pojmu „správní orgán“, který byl přijat ve formě legislativní zkratky. Pravomoc správních soudů je*

totiž určena i okruhem orgánů, jejichž aktivity soudnímu přezkoumávání podléhají (orgány moci výkoné, orgány územního samosprávného celku, fyzické nebo právnické osoby nebo jiné orgány, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy). (...) Z uvedeného proto Nejvyšší správní soud dovozuje, že soudní kontrola, tedy i zákonnosti zásahu správního orgánu ve smyslu ustanovení § 82 a násl. s. ř. s., se pohybuje jen v hranicích veřejné správy, a proto napadnutelnými jsou pouze takové zásahy orgánů, které patří do působnosti ve veřejné správě. Veřejná správa je pak v pozitivním vymezení definována v práci Hendrych D. a kol. Správní právo. Obecná část 5., rozšířené vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, jako „činnost, při jejímž výkonu jsou správní úřady (orgány) vázány ve své činnosti nejen právními předpisy, ale též rozhodnutími vyšších úřadů (orgánů). I když to neplatí např. pro samosprávnou činnost, platí takové vymezení nesporně pro největší část veřejné správy, totiž státní správu.“

8. Z příloh, které zaslal žalobce spolu s žalobou, soud zjistil, že dne 25. 4. 2019 byl žalobce jako podezřelý Policií České republiky (Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje, Územním odborem Tachov) předveden a vyslechnut. Podle úředního záznamu o předvedení osoby (žalobce) ze dne 25. 4. 2019, č. j. KRPP-11126-32/TČ-2019-031081, byl žalobce M. K. podle § 158 odst. 7 trestního řádu ze strany Policie ČR, oddělení hospodářské kriminality Tachov, předveden z obce Kladruby na obec Milevo, do budovy Policie ČR, za účelem sepsání úředního záznamu o podaném vysvětlení dle ust. § 158 odst. 6 trestního řádu, neboť se žalobce bez dostatečné omluvy nedostavil k podání vysvětlení, ačkoli byl řádně předvolán na den 8. 2. 2019 a 26. 2. 2019. V úředním záznamu o podaném vysvětlení ze dne 25. 4. 2019, č. j. KRPP-11126-36/TČ-2019-031081, je zachyceno vyjádření podezřelého M. K. k poučení o jeho právech, ke své osobě a k věci týkající se neoprávněného pobírání sociálních dávek žalobcem.
9. Krajský soud s ohledem na výše uvedené konstatuje, že při předvedení osoby podezřelé ve smyslu ust. § 158 odst. 7 trestního řádu a při následném podání vysvětlení osoby podezřelé dle ust. § 158 odst. 6 trestního řádu nevystupovala Policie České republiky jako správní orgán ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) a § 82 s. ř. s. a nevykonávala ani působnost ve veřejné správě. Policie České republiky v uvedených případech postupovala jako orgán činný v trestním řízení (§ 12 odst. 1 a 2 trestního řádu). Výše uvedenou argumentaci lze užít i k námitce žalobce, že žalovaný postupoval nezákonně, pokud neměl souhlas poškozeného ve smyslu ust. § 163 a 163a trestního řádu, jakožto podmínku pro zahájení trestního stíhání. Ve správním soudnictví lze totiž přezkoumávat zásahy Policie ČR jako správního orgánu; kontrola jednání (jak zásahů, tak rozhodnutí či nečinnosti) Policie ČR jako orgánu činného v trestním řízení však do pravomoci soudů ve správním soudnictví svěřena nebyla, a proto v daném případě nemohou být žalované zásahy Policie ČR být považovány za zásahy správního orgánu ve smyslu § 82 až 87 s. ř. s.
10. Jelikož v daném případě nejsou splněny podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný, a nelze proto v řízení pokračovat, soud podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. žalobu usnesením odmítl.
11. Žalobu nelze projednat věcně, a proto soud nevyzýval žalovaného k předložení jeho

vyjádření k ní.

12. Byla-li žaloba odmítnuta, žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 3 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 30. 3. 2020

JUDr. Václav Roučka v.r.
předseda senátu